

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. Каразіна**

С. О. Чухлій

**ІСТОРИК МИХАЙЛО ВАСИЛЬОВИЧ КЛОЧКОВ
(1877–1952):
ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ ТА ТВОРЧА СПАДЩИНА**

Харків – 2014

УДК 930 : 929 Клочков
ББК 63.3(4РОС) Клочков
Ч-96

Науковий редактор:

С. І. Посохов – доктор історичних наук, професор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Рецензенти:

В. С. Савчук – доктор історичних наук, професор Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара;

Р. І. Філіппенко – кандидат історичних наук, доцент Національного фармацевтичного університету.

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 6 від 26.05.2014 р.)*

Чухлій С. О.

Ч-96 Історик Михайло Васильович Клочков (1877–1952): життєвий шлях та творча спадщина : монографія / С. О. Чухлій. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 188 с.

ISBN 978-966-285-112-0

Монографія присвячена життю і творчості історика Михайла Васильовича Клочкова (1877–1952). На основі аналізу архівних джерел та наукової спадщини вченого характеризуються основні періоди біографії, проблематика наукових праць, його організаційна та педагогічна діяльність.

Для науковців, викладачів, студентів та усіх, хто цікавиться проблемами історіографії.

УДК 930 : 929 Клочков

ББК 63.3(4РОС) Клочков

ISBN 978-966-285-112-0

© Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна, 2014

© Чухлій С. О., 2014

© Будник О. В., макет обкладинки, 2014

ЗМІСТ

Вступ	4
Розділ I. Методологічні аспекти сучасної біографістики	
1.1 <i>Сучасна біографістика: деякі проблеми теорії та практики</i>	12
1.2. <i>«Історик другого плану» як історіографічний концепт</i>	18
Розділ II. Життєвий шлях М. В. Клочкова (1877–1952 рр.)	
2.1. <i>Перший період життя (1877–1920 рр.)</i>	26
2.2. <i>Другий період життя (1920–1952 рр.)</i>	50
Розділ III. Наукова творчість та викладацька діяльність М. В. Клочкова	
3.1. <i>Динаміка публікаторської активності</i>	73
3.2. <i>Тематичний спектр та основна проблематика праць</i>	78
3.3. <i>Викладацька кар'єра</i>	110
Висновки	120
Список використаних джерел та літератури	124
Перелік умовних скорочень	184
Додатки	185